

Pyhäkoulun Käsikirja

Suomen ewant.-luterilaisen Pyhäkouluyhdistyksen
toimittama.

Kuudes, perinpohjin korjattu painos.

Hämeenlinnan Kiwi- ja Kirjapaino O. Y. 1914.

Hinta 30 penniä.

Pyhäkoulun Käsi- kirja

Suomen ewant.-luterilaisen Pyhäkouluyhdistyksen
toimittama

Kuudes, perinpohjin korjattu painos

Hämeenlinnan Kiwi- ja Kirjapaino O. Y. 1914.

Sisällys.

	Siv.
I. Pyhäkoulun tehtävä ja tarkoitus	3
II. Pyhäkoulun opettaja	5
III. Muutamia ohjeita opettajan warteenotettawiksi . .	6
IV. Neuvoja pyhäkoulun pitämiseen	7
1. Laajempi ohjelma	8
2. Lyhempi ohjelma	10
3. Larkempia ohjeita tekstin käsittelyyn pyhä- koulussa	11
4. Lukuopetuksesta pyhäkoulussa	12
V. Pyhäkoulun rukouksia	13
VI. Sarjoituskokous	17
VII. Pyhäkoulutekstit	19
VIII. Pyhäkoulufirjasto	27
IX. Laulunopetus pyhäkoulussa	29

I.

Pyhäkoulun tehtävä ja tarkoitus.

Jokainen kristillinen koti on olewa lapselle „kirko“. Isän ja äidin kunnioittaminen ja totteleminen on olewa lapselle jumalanpalwelusta. Sen tähden on isän ja äidin pyhä ja kallis welwollisuus luoda koti rauhan ja rakkauden asuinsijaksi, ja ennen kaikkea „Herran huoneeksi“. Kasvattamalla lapsensa Herran pelkoon, johon ne jo pyhästä kasteesta ovat wihityt, ja opettamalla lapsiansa pitämään kaikki, mitä Herra Jeesus on käsenyt, tekewät isä ja äiti kotinsa Herran asuinsijaksi. Sellaisessa kodissa on vanhempien itsensäkin hyvä olla. Siinä lapsetkin oppiwat elämään vanhurskaasti ja pyhästi (2 Tim. 3: 15).

Perustus ihmisen elämänjuunnalle asetetaan jo hywin warhain, aikaisemmin kuin moni luuleekaan. Lapsuuden päwinä saadut vaikutukset määrääwät usein elämän wastaisen suunnan. Sentähden on elämäntehtävä aikaisin painettava nuorison mieleen, se nimitäin, että me emme elä itsellemme, waan Jumalalle ja lähimmäisellemme. Aikaisin täytyy alkaa hyweitä kehittää, ennenkuin paheet waltaawat mielen. Sillä jollei peltoon kylwetä hyvää siementä, kaswaa se kuitenkin taimia, mutta wain rikkaruohon ja ohdakkeen. Kristillisen kodin tehtävän on Jeesus lyhyesti lausunut sanoilla: „Sallikaa lasten tulla minun tyköni.“

Tällaista kotikaswatusta ja kotiopetusta ei pyhäkoulu saa eikä se tahdo millään tavalla heikontaa eikä laimentaa, wielä wähemmin poistaa, waan päinwastoin wirtistää ja awustaa. Pyhäkoulu tahtoo olla kodin apulainen toteuttamassa tuota Jeesuksen antamaa kallista käskyä: „Sallikaa lasten tulla minun tyköni.“ Sentähden kotoaa pyhäkoulu pyhäkoululapsia sunnuntaisiin yhteiseen hartaushetkeen, jossa Raamatun sanan johdolla opitaan Jeesusta tuntemaan ja tottelemaan. Oikein jakaa totuuden sana ja oman persoonansa kautta osottaa, että kristillisyyden Jumalan woima, joka kykenee uudeksi luomaan ja wahwaksi teke-

mään ihmisen sydämen ja elämän — siinä pyhäkoulupettajan pyhä ja kallis tehtävä.

Kodit tarwitsewat pyhäkoulua apulaisenaan. On koteja, joissa koti-hartaus on aiwan tuntematonta. Lasten opetus, ellei se ole jäänyt koulun tehtäväksi, on usein wain koneellista sisä- ja ulkoluwun opetusta. Mutta waikkapa kodit täyttäisiwätkin tehtävänsä, on pyhäkoulun asiana koota lapsia yhteiseen hartaushetkeen, misjä he lasten tarpeita vastaawalla tawalla saawat yhdessä lähestyä taiwaallista Ijäänä ja oppia tuntemaan hänen ewankeliumiansa Jeesuksesta Kristuksesta. Kuta enemmän me itse kaswamme Jeesuksen tuntemisessa, sitä innoikkaemmin tahdomme jo aikaisin johdattaa lapsemmekin hänen tykönsä, joka woi heidät wioista warjella ja nuhteettomina saattaa kunnian waltakuntaansa.

Kaswatoon runsaasti niiden luku, jotka isäimme kirkossa tahtowat ryhtyä pyhäkoulun tärkeään ja kalliseen työhön, ettei yksikään lapsi armaassa isänmaassamme jäisi pyhäkouluopetusta waille. Tämän pyhäkoulutyön tekijöille oppaaksi annetaan tämä jo monille tuhansille rakkaaksi käynyt käsikirja, uudempien vaatimusten mukaan uudistettuna.

Suokoon Jumala pienoiselle kirjallemme myöskin suostollista vastaanottoa kaikien niiden puolelta, joille se on aijottu, niiden monien Suomen miesten ja naisten puolelta, jotka wapaasta tahdostaan ja mielellään uhraawat erilaiset lahjansa siunatulle pyhäkoulutyölle.

Serra, joka otti lapset sylinsä ja siunasi heitä, hän armostaan siunatkoon lapsiamme tämänkin kirjasen kautta.

Tämän käsikirjan, jonka rowasti Gero Hywäriinen alkuaan toimitti maaseurakuntiemme pyhäkouluille, on Pyhäkouluyhdistyksen toimikunnan alotteesta ja rowasti Hywäriisen suostumuksella pastori A. Wallenius uudelleen toimittanut. Pyhäkoulun laulunopetusta koskewan luwun on pastori S. Nyberg kirjoittanut ja pyhäkoulun harjoituskokouksia koskewan luwun rowasti A. Laube.

II.

Pyhäkoulun opettaja.

Sinä weli tai sisar Kristuksessa, joka olet walittu ja ryhtynyt pyhäkoulun suureen ja kalliseen tehtävään, olet warmaan tehnyt itsellesi tuon kysymyksen: kuinka minä woin olla pyhäkoulun opettajana? Tähän työhön on ainoastaan yksi tutkinto wälttämätön: tämä tutkinto on se, jonka alaiseksi Jeesus asetti Pietarin Gennesaretin rannalla kysyessään: „rakastatko minua.“ Kun woit sydämestäsi yhtyä Pietarin kanssa vastaamaan: „Sinä tiedät, että pidän sinua rakkaana“, niin ota tehtäväsi Jeesukselta, joka sanoo: „ruoki minun karitsoitani.“ Silloin olet saanut parhaimman waltakirjan työhösi. Silloin et toimi enää tässä työssä ihmisten kutsumana waan Jeesuksen käskyläisenä.

Sywä on sitten, jos woit suorittaa waikkapa montakin sellaista tutkiintoa, jotka lisääwät tietojasi ja taitoasi opetustyössä. Uskollinen Jeesuksen työmies tahtookin perehtyä työhönsä niin monipuolisesti kuin suinkin woidakseen tehdä työnsä hywin. Käytä sentähden hyväksesi joka tilaisuutta, joka sinulle tarjoutuu, oppiaksesi yhä paremmin tekemään pyhäkoulutyötä. Käy kansa- ja kiertokouluissa oppimassa lasten opetusta. Käytä ahkerasti saatawissa olewaa pyhäkoulukirjallisuutta. Käy säännöllisesti opettajain harjoituskokouksissa. Koeta hankkia aikaa wiikon warrella lukeaksesi hiljaisuudessa se Jumalan sanan paikka, joka kullinkin pyhäkoulussa on opetettava, jotta itse sen hywin osaisit. Koeta sitten näitten sanojen walossa tarkastaa omaa elämäsi ja lasten elämää, niin opit huomaamaan, mitä olisi lapsille niiden sanojen johdolla opetettava. Ennen kaikkea opi rukouksessa kantamaan itseä ja oppilaasi hänen eteensä, joka on heikoissa wäkewä. „Jos joltakin teistä puuttuu wiisautta, anokoon sitä Jumalalta, joka antaa kaikille empimättä ja soimaamatta, niin se hänelle annetaan.“ Täten olet itse kehittywä työssäsi ja saat monta autuuteen johdattaa. Tällainen elämäntyö on kantawa kansallemme runfaimman siunauksen. Ole uskollinen tässä suuresa Jumalan waltakunnan työssä. Ja waikkapa heikkoudesa pyhäkouluu pidät, niin älä ujostele, waan pyri edistymään. Meillä on Herrä, joka on wakuuttanut uskollisille palwelijoilleen, niin wähäisille kuin suuremmille: „Opettajat paistawat niin kuin

taiwaan kirkkkaus, ja jotka monta opettawat wan-
hurskauteen, niinkuin tähdet alati ja ian kaiffi-
festi — ei töittensä anfiosta, waan Herran Jeesuksen armosta,
jota he owat etsineet ja johon he owat uskoneet.

III.

Muutamia ohjeita opettajan warteenotettawiksi.

I. Opetuksessa.

1. Pyri olemaan oppilaille esitwana fiweässä ja jumalisesa elämässä.

2. Opettaesjasi pane suuri huoli kertomiseesi ja harjoita itseäsi taitawaksi kertojaksi. Kerro Raamatun omilla sanoilla. Kerro niin, ettei kertomus kuulu luetulta lähsyltä, waan todella selwältä ja luonnolliselta kertomiselta. Kerro kaiffi asiat werkkaan, selwästi ja yksinkertaisesti. Älä sekoita kertomiseesi omia opetuksiasi, waan anna Jumalan sanan wapaasti omalla woimallaan waiututtaa lasten sydämiin.

3. Selitä, mitä kertomuksessa wälttämättä kaipa selityksiäsi, mutta niin, että nopeasti pyrit kertomuksen lantaa jälleen seuraamaan. Esitä sanottawasi wirkeästi ja eläwästi.

4. Älä pidä saarvoja lapsille; eiwät ne siitä hyödy. Liiallinen puhuminen ei ensinkään hyödytä lapsia, se päinwastoin wäsyttää heitä. Puhu aina luonnollisella äänelläsi ja koruttomasti.

5. Kysyminen on taito, joka waatii ahteraa harjaantumista. Kysymyksiäsi olkoot aiwan lyhyitä ja yksinkertaisia. Kysymyksen tulee olla niin määrätty, että siihen woi antaa wain yhden oikean wastauksen. Kysellesä pitää wälttää toisaalta kysymyksen liiallista helpoutta, kun lapset siihen ilman pienintäkään henkistä ponnistusta woiwat wastata, toisaalta liiallista waikeutta, jolloin kysymys on lasten tieto- tai käsityspiirin yläpuolella.

II. Järjestyksen ylläpitämisessä.

1. Pidä huolta, että opetuksen paikalla olet itse ensimmäisenä. Sinun tulee siellä ottaa lapset vastaan.

2. Usetu opetuksen ajaksi sellaiselle paikalle ja järjestä oppilaafti niin, että koko ajan voit nähdä kaikkein oppilaittefti kaswot.

3. Tutahuta syntymä lewottomuus tahi epäjärjestys kohta alusfa; paras keino on filmäys. Totu hallitsemaan lapsia filmilläfi. Kun haluat saada hiljaisuutta ja tarkkaawaisuutta syntymään, niin mieluummin hiljennä, kuin korota ääntäfi, tahi hetkisefti katkaise puheefti.

4. Ole lewollinen, wafawa ja ystävällinen nuhdellesjafi wal-latonta oppilasta. Djenna häntä mieluummin kahden kesken ope-tuksen päätyttyä.

5. Rankaisemisilla uhkaileminen tahi rankaiseminen ei tarwinne tulla kysymykseen pyhäkoulun hartausheftenä. Muista, että tefemällä opetuksefti rikkaafsi ja mieltäkiinnittäwäfti parhaiten kiinnität lapset opetuksefti ja teet kaikkien ulkonaisten waltakeinojen käyttämisen tar-peettomafsi. Pakko turwautua nuhteiftiin tahi rangaistuksiin on useim-miten opettajan oman heikkouden ilmaus.

III. Pyri wälttämään pyhäkouluopettajan tawallisia wikoja:

1. Wältä liifanaista puhumista. Wältä lapsille käsittämättö-mien tahi waikeatajuisten lausetapojen käyttämistä.

2. Wältä valmistuksen laiminhyömistä. Pidä jo wiikon alusta asti mielesjafi teksti, jota sinun seuraawana sununtaina tulee ope-ttaa, ajattele sitä wiikon aikana, seurustele sen kansfa ajatuftsifafi, kuten hywän towerin kansfa, niin saat kokea, kuinka suuri hyöty tällaisesta ajattelewasta valmistamisesta on itse lopullisen opetus-työn suorittamiselle.

3. Wältä opetuksen epämääräistä suunnittelua, niin että ope-tuksen sisälllys hajoaa ja sinä kulutat aikaafi soutamiseen ja huopaa-miseen opetuksen aikana.

IV.

Neuwoja pyhäkoulun pitämiseen.

Pyhäkoulu pidettäköön säännöllisesti jofa sununtai kautta wuo-den, elleiwät olosuhteet pakotta toiftin menettelemään.

Ellei pyhäkoululla ole tunnettua kofouspaikkaa, on edellisellä

keralla määrättävä, milloin ja missä pyhäkoulu pidetään. Pyhäkoulun aika määrätetään paikkakunnallisten olosuhteitten mukaan.

Kyläkunnissa pidetään koulu joko wuorotellen kuskakin talossa tai opettajan walitsemassa asunnossa, jossa on sopiwa ja tilawa huone. Jos pyhäkoulun paikka waihtelee, on lasten mukana tai muulla tawalla edeltäpäin annettava isännälle tieto, että hän tietää hankkia istuimia, penkkejä tai lautoja walmiiksi paikoilleen, jottei niitä itse pyhäpäiwänä tarvitse etsiskellä ja aikaa wii-
wyttää.

Pyhäkoulun pitoaikana pitää huoneessa kaikkien olla hiljaa. Opettajan on ujustelematta sopiwin sanoin huomautettava, jos jotakin häiritsevää esiintyy, niinkuin puhelemista, kuluskelemista tai muuta hartautta häiritsevää, sillä hiljaisuus ja rauha on ensimmäinen ehto pyhäkoulun pidon menestymiselle.

Opettajan, joka pyhäkoulutoimeen on walittu, on oltawa ajoissa koulusjaan. Jos on walittu useampia opettajia samaan kouluun, sopikoot ennakolta wuorostaan, jotta kukin tietää valmistaa itsensä pyhäkoulun pitoon. Kuten paremmin opettaja on valmistautunut pyhäkouluun, sitä suurempi on ilo ja hyöty pyhäkoulun pidosta sekä opettajalle itselleen että lapsille.

Kouluhuoneeseen tultua ja lasten asetuttua paikoilleen, luettelee opettaja listastaan jokaisen oppilaan nimen tietääkseen, kuka owat läsnä ja kuka poisja. Saapuwilla olewan oppilaan nimen kohdalle wedetään sarkkeeseen suora wiwa merkitti, että hän on sillä kertaa ollut koulusja. Uudet oppilaat merkittään myös samalla. Samaan listaan woi opettaja wieselä merkittä muistutukset oppilaan käntöfkestä, lukutaidosta ja koulunkäynnistä, — jos sellaisia koulun aikana tarvitsee tehdä — jotta opettaja woi oppilaistansa antaa arwostelun pyhäkoulun tarkastajalle. Kun kaikki nimet owat luettelut ja merkityt, pidetään pyhäkoulu seuraawasti.

1. Laajempi ohjelma.

1. Wirsi.

Lauluntaitawa opettaja lausuu selwällä äänellä lapsille ennen opetetun tai muuten tutun wirren numeron ja ne kaikki tai kolme wärsyä, jotka aluksi waijataan. Kun kaikki owat wirren löytäneet kirjastansa, (jos joku itse ei löydä, on opettajan tai warttuneeman oppilaan autettava) niin nousewat kaikki seisomaan ja laulawat sanotut wärsyt.

2. Opettaja lausuu:

Isän Jumalan ja Pojan ja Pyhän Hengen nimeen, Amen. Jeesus sanoo: „Sallikaa lasten tulla minun tyköni älkääkää kieltäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan valtakunta.“ Kun me tätä Herran sanaa noudattaen olemme saapuneet Jumalan pyhien kasvojen eteen, niin noustaamme tunnustamaan syntimme ja pyytämään armoa häneltä, jokainen näin sanoen:

3. Opettaja ja lapset lausuvat ääneen:

Jumala ole minulle armollinen hywynytesi tähden. Pyyhi pois minun syntini suuren laupeutesi tähden. Luo minuun puhdas sydän ja anna minulle uusi, vahva henki! Älä heitä minua pois kasvojesi edestä, äläkä ota minulta pois Pyhää Henkeäsi!

4. Lapset laulavat:

Herra armahda meitä! Kristus armahda meitä! Herra armahda meitä!

5. Opettaja lausuu:

Kaikkivaltias, iankaikkinen Jumala on armahtanut meitä Kristuksessa Jeesuksessa, sillä „niin Jumala on rakastanut maailmaa, että hän antoi ainokaisen Poikansa, jotta kuka ikinä häneen usko, se ei hukkuisi, vaan saisi iankaikkeisen elämän.“

6. Opettaja ja lapset laulavat:

Runnia olkoon Jumalalle korkeudessa ja maassa rauha, ihmisille hyvä tahto!

7. Opettaja lausuu:

Tunnustakaamme yhteinen kristillinen uskomme, sanoen toinen toistemme kanssa sydämeistä näin:

Me uskomme Jumalaan, Isään kaikkivaltiaaseen, taiwaan ja maan Luojaan.

Me uskomme Jeesukseen Kristukseen, hänen ainoaan Poikaansa, meidän Herraamme, jota siksi Pyhästä Hengestä, syntyi neitsyestä Mariasta; kärsi Pontius Pilaatuksen aikana, ristinnaulittiin, kuoli ja haudattiin; astui alas tuonelaan; kolmantena päivänä nousi kuolleista; astui ylös taiwaisiin; istuu Jumalan, Isän kaikkivaltiaan, oikealla puolella; sieltä on tulewa tuomitsemaan eläviä ja kuolleita.

Me uskomme Pyhään Henkeen; pyhän yhteisen seurakunnan, pyhään yhteyden, syntein anteeksi saamisen, ruumin ylösnousemisen ja iankaikkisen elämän.

8. Lapset laulavat:

Amen! Amen! Amen!

9. Lapset laulavat jonkun tekstiin sopivan wirren.

10. Tekstin kertominen tai lukeminen, sen selitys ja siihen liittyvä kysely.

(Tästä warfinaisesta pyhäkouluopetuksesta, joka ei saisi kestää enemmän kuin 20 minuuttia, annetaan edempänä tarkempia ohjeita.)

12. Lapset laulavat muutamia sopivia wirrenwärsyjä.

13. Rukous, esim. seuraawa:

Me kiitämme Sinua, rakas taiwaallinen Isämme, että olet otanut meidät pyhässä kasteessa lapsiksesi ja antanut meille kalliin sanasi.auta meitä kaikesta sydäimestä pelkäämään ja rakastamaan Sinua. Anna meille voimaa seurata sanasi opetuksia niin, että rakastamme vanhempiamme ja kaikkia lähimmäisämme. Anna meidän aina säilyttää hyvä omatunto, niin että voisimme ilomielin kaikkien pyhien ja taiwaan enkelien kanssa weisata Sinulle kiitosta ja ylistystä.

14. Opettaja ja lapset laulavat:

Pyhä, pyhä, pyhä Herra Jumala kaikkivaltias! Tähdet owat taiwaat ja maa Sinun herrauttasi! Anna autuus korkeudesta. Kiitetty olkoon hän, joka tulee Herran nimeen! Anna autuus korkeudesta!

15. Isä meidän rukous ja Herran siunaus.

16. Loppuwirsi.

2. Lyhyempi ohjelma.

1. Wirsi.

2. Rukous, esim. seuraawa:

Isän, Pojan ja Pyhän Hengen nimeen!

Me kiitämme Sinua, rakas taiwaallinen Isä, tästä pyhäpäi-

wästä, jonka olet meille antanut. Me, sinun köyhät lapsesi, tulemme Herran Jeesuksen nimesä nyt eteesi ja rukoilemme Sinua: opeta meitä oikein pyhittämään tämä päivä. Herätä meissä wafawa tahto halulla oppiaksemme pyhää sanaasi; walaise ymmärryksemme käsittämään, mitä meille täällä pyhäkoulussa neuwotaan. Warjele meitä kaikesta pahasta käytöstestä; auta meitä niin, että tuottaisimme wanhemmillemme ja opettajillemme iloa emmekä surua. Kuule meitä Jeesuksen Kristuksen tähden ja anna tämänkin yhdesäolomme olla meille kullekin siunaukseksi. Amen.

3. Tekstin kertominen tahi lukeminen, sen selitys ja siihen liittywä kysely, jonka lopussa lapsille annetaan lyhyt muistowärky läksyksi.

(Katso edempänä annettua tarkempaa ohjetta.)

4. Yhteinen, opetuksen soveltuwa laulu.

5. Loppurukous, esim. edellisessä luettava tahi omin sanoin rukoiltu.

6. Isä meidän rukous ja Herran siunaus.

7. Loppuwirsi.

3. Tarkempi ohje tekstin käsittelyyn pyhäkoulussa.

Edellisessä on annettu kaksi kaawaa pyhäkoulun pitämiseen, joista toinen on yhtäpitävä kirkkotäpikirjasja lastenjumalanpalveluksille walmistetun kaawan kanssa. Tätä kaawaa sopinee käyttää erittäin kaupunkioloisja, joisja useita opettajia lapsineen kokoontuu samaan rakennukseen, joko kirkkoon, kouluun tahi toiseen suurempaan huoneustoon. Kullakin opettajalla on oma luokkansa, mutta kaikki luokat, sekä opettajat että lapset, owat aluksi yhdesä, jolloin joku opettajista esiintyy johtajana toimien lastenjumalanpalveluksen kaawan mukaan. Kaawan 10:nessä kohdassa kufin luokka opettajineen hajaantuu omaan huoneeseensa tai kirkossa omaan paikkaansa, josja kufin opettaja käsittelee tekstiä ja suorittaa siihen liittywän opetuksen. Luokat owat jaetut lasten iän mukaan huomioonottamalla, että lukutaitoiset muodostawat oman luokkansa, pienemmät, lukemiseen wielä tottumattomat lapset taas oman luokkansa. Ainakin nuoremman ryhmän opettamisessa, jonka täytyy tapahtua suusanallisesti, niin että opettaja kertoo ja oppilaat saawat kertoa hänen jälkeensä, tuliji opettajalla olla käytettävänään k u w i a,

mutta warttuneempienkin, lukutaitoisten oppilasten opettamisessa kivat tekewät hywiä palveluksia.

Samoin kuin pyhäkoulu näissä oloissa on alkanut yhteisesti, se myöskin samalla tavalla lopetetaan. Opettajat luokkinsa kokoontuvat tekstin käsittelyn jälkeen, johon kaikki opettajat käyttävät suunnilleen yhtä pitkän ajan, ei enempää kuin puoli tuntia, mieluummin vain 20 minuuttia.

Kun taas, kuten useammissa pyhäkouluissa on laita, opettaja toimii yksin, hän tavallisesti mieluummin käyttää lyhempää kaavaa, mutta hänellekin lienee mieluista väliin seurata pitempää, erittäinkin milloin hän haluaa pyhäkoulunsa tehdä juhlallisemmaksi. Lukutaitoiset oppilaat käyttävät kirjaa, pienet lapset taas ovat opettajan suusanallisen kertomisen ja opetuksen varassa, waikka samalla hekin kuulewat, mitä vanhemmat towerit kirjasta luewat. Kun oppilaat ovat istuutuneet ja tekstin selittämisen kohta ohjelmassa on tullut, hakewat oppilaat Raamatustaan tahti wirtikirjasta yksi kerraksi määrätyn tekstin. Kun se on löydetty, antaa opettaja lukutaitoisten lasten wuorollaan lukea pari wärsyä. Teksti woi daan lukea parikin kertaa, jotta useimmat saisivat tilaisuuden esiintyä. Jos teksti sisältää tapahtuma-kertomuksen, woi opettaja sen ensi aluksi itse kertoa, ja silloin se wasta jälestäpäin joko kertomisen jälkeen tahti lopussa lue ta a n kirjasta. Kertomiseensa opettaja panee suuren huomion, kuten edellisessä on huomautettu. Lasten, warsinkin pienempien, kiintyminen pyhäkouluun riippuu suuressa määräsä siitä, misjä määrin opettaja on kehittänyt kertomistaitoansa. Ryselewän keskustelun kautta opettajan on saatawa lapset ymmärtämään itse tekstin sisällys ja ne opetusset, joita opettaja sillä kertaa tahtoo oppilailleen antaa.

Muistowärsyn opettamiseen ja soweltamiseen on pantawa erityistä huomiota, ja on muistowärsyä seuraawalla tunnilla aina kuulusteltawa. Wähänkään pitempi teksti on paloteltawa sopiwiin osiin, joista kutakin järjestyksessä käsitellään, kuten ylempänä on ojetettu. Eri osien lomissa sopii yhteisesti laulaa wirrenwärsyä.

4. Pyhäkoulussa annettawan raamatun historian ja katekismuksen opetuksen

suhteen ei tässä uudesä käsikirjan painoksessa enää anneta niitä seikkaperäisiä neuwoja, jotka sisältyiwät vielä edelliseen painokseen. Tämä siitä syystä, että pyhäkoulu on ensi sijassa käsitettävä lasten hartaushetkeksi ja sellaisena sitä meidänkin maassamme

on wiljeltävä. Lapille ei saisi antaa sellaista tuntoa, että pyhäkoulu on, kuten muuten koulu, laitos, joka heiltä vaatii läksyjä ja monituntista toimintaa, sillä tällainen kokemus heidät pian wieroitaisi pyhäkoulusta. Pyhäkoulun tulee lapsille tarjota wirkistyshefti, jossa ei tarvitse pelätä, osaanto wai enkö osaa läksyäni, waan johon lapset mielellään yhteisesti heftisekfi kokoontuwat Jumalan sanan ääreen. Tähän suuntaan olisi Suomenkin pyhäkoulu kaikkialla kehitettävä.

Jos kuitenkin wanhemmat tahi ehkä lapset itse joillakin paikkakunnilla pyhäkouluopettajalta toivoisiwat suoranaista opetustakin, järjestettäköön se toimi papiston antamien lähempien ohjeitten mukaan.

V.

Pyhäkoulun rukouksia.

(Osoituksefti, miten pyhäkoulussa woi rukoilla.)

Pyhäkoulun alusja:

1.

Sinä, Herra Jeesus Kristus, olet sanonut: sallikaa lasten tulla minun tyköni, älkäätkä kieltäkö heitä, sillä senkaltaisten on Jumalan waltakunta. Me tulemme nyt sinun tykösi tällä yhteisellä, nöyrällä rukouksella. Uuaa, Herra Jeesus, nyt sydämemme sanallefti, että Sinä sen kautta pääsift tässä koulussa waiuttamaan. Sitä me enim tarvitsemme. Sillä me olemme monta kertaa olleet wanhemmillemme tottelemattomia ja tehneet pahaa toinen toisillemme. Oi, Herra Jeesus, anna anteekfi meille kaikille syntimme. Paranna meidät ja warjele meitä, ettemme tässä pyhäkoulussa emmekä kotonamme mitään pahaa tekisi. Wahwista meitä olemaan aina kuuliaisia, ystäwällisiä ja ahkeria. Siunaa koulunkäyntimme meille kaikille, opettajille ja opetettawille, wanhemmille ja lapille iäti kestävällä hyödyfti.

2.

Sinua, pyhä Isä, kaikkiwaltias Jumala, me rukoilemme. Sinun fäädöftestäfti on wiikon ensimmäinen päwä lepopäwäfti erotettu.

Siunaa meille tämä päivä, että sieluillamme olisi siitä oikea hyöty. Anna meidän löytää ilo siinä, että saamme lukea ja kuulla Sinusta, rakas taiwaallinen Isämme, ja lähettämstäsi Wapahattajastamme, Herrasta Jeesuksesta. Anna meille myöskin armoa, että wälkämme kaikki syntiset, pahat tawat. Sydämeimme ajatuksetkin ovat pahat, ellet Sinä, Herra, walaise ja paranna meitä. Paljon olemme jo tehneet syntejä, jotta tunnustamme ja rukoilemme anteeksi. Ole armossa yhä meidän Isämme, niinkuin kasteenliitossa lupasit. Kuule meitä Kristuksen tähden.

3.

Laupias Jumala, rakas taiwaallinen Isämme. Me tahdomme kiittää ja ylistää Sinua. Sinä olet meille osottanut monta ja hyvää työtä. Sinä olet meidät luonut. Sinä otit meidät jokaisen jo pienenä pyhässä kasteessa lapseseksi. Sinä olet isän ja äidin kautta hoitanut, elättänyt ja kaswattanut meitä kristillisen seurakunnan keskuudessa. Sinä olet antanut meille ymmärryksen ja muistin lahjat, että voimme oppia lukemaan ja pyhän sanaa kautta tuntemaan Sinut ja Wapahattajamme, Herran Jeesuksen Kristuksen.

Nyt Herra, kun meillä on pyhäpäivä ja me olemme kokoontuneet pyhäkouluum, niin anna meille armoa käyttää oikein tämä päivä. Poista sydämeistämme kaikki pahuus. Walaise ymmärrysemme käsittämään Sinun sanaasi. Uvaa sydämeimme Pyhän Hengen waiikutuksille. Taiwuta tahtomme tekemään Sinun tahtoasi. Piittitä kasteessa alkamaasi armothyötä meisjä. Kaswata meistä itsellesi oikeita lapsia, että kaikissa, sekä luwussa että työssä, sekä kotona että koulussa, ja kaikkina aikoina, sekä pyhänä että arkena, sekä nöllä että päiwällä, woisimme täyttää sinun pyhää tahtoasi. Tämä kaikki waijuta meisjä Herramme Jeesuksen tähden.

4.

Riitos Sinulle, rakas taiwaallinen Isä, että olet tähän hetkeen asti armollisesti warjellut meitä. Warjele meitä eteenkin päin kaikesta synnistä ja pahuudesta. Anna meille, Herramme Jeesuksen tähden, anteeksi kaikki kewytmielisyys, tottelemattomuus, laisuus ja muut pahat tawat, joilla olemme Sinua vastaan syntiä tehneet. Anna meille armoasi, että halulla ja hywällä mielellä luemme ja kuulemme Sinun sanaa pyhiä totuuksia, ja niin opimme pitämään kaikki, mitä Herra Jeesus on meille käskennyt. Tämä suo meille kaikille Herramme Jeesuksen tähden.

5.

Hyvä on Herraa kiittää ja weifata kiitosta Sinun nimellesi, Sinä kaikkein ylimmäinen, aamulla julistaa Sinun armoasi ja eh-toolla Sinun totuuttasi. Uusi on armoasi joka aamu. Uusi on se ollut nytkin, kuu terweinä saimme kokoontua tähän pyhäkouluiin. Uudista se wieläkin meille ja waituta sydämesämme niin, että opimme aina paremmin pelkäämään ja rakastamaan Sinua. Anna siis tämänkin päivän auttaa meitä oikealle autuuden tielle. Kiitos olkoon Sinulle, että kasteessa otit meidät lapsiksesi ja lupasit olla Isämme. Wedä meitä uudestaan luoksesi äläkä sallii meidän efsyä Sinusta. Pidä meitä armolapsinasi ja kaswata meitä yhä paremmiksi. Sitä warten siunaa nytkin meitä, meidän wanhempiamme ja opet-tajiamme Herran Jeesuksen tähden.

6.

Raikkiwaltias, laupias ja armollinen Jumala. Sinun siunautsesi nytkin woi tehdä meille tämän päivän ja koulun hyödylliseksi ja iloiseksi. Ole siis kanssamme nyt ja aina. Auta meitä käyttämään itseämme niin, kuin hywäin lasten ja siwojen oppilasten tulee. Warjele meitä tekemästä ja puhumasta mitään syntistä sekä ajatte-lemasta mitään pahaa. Suo kasteen armon yhä enemmän juurtua ja kaswaa meisjä, että todella olisimme Sinun lapsiasi. Kuule ru-kouksemme Jeesuksen tähden.

Pyhäkoulun lopusja.

1.

Me kiitämme sinua, Herra Jeesus, siitä armotilaisuudesta, jonka tänä päivänä olet meille walmistanut. Me kiitämme Sinua, että annoit meidän kuulla pyhää sanaasi ja opetit meille sitä. Sinä näet, Herra, miten woimattomia olemme hywään ja haluttaita pahaan. Sinä itse tiedät, kuinka tarpeen meille on opetus ja kaswatus. Oi Jumala, hallitse siis Sinä meitä Hengelläsi niin, että rakkaat wan-hempamme, opettajamme ja koko kristillinen seurakunta saisi meisstä iloita. Sinun haltuusi jätämme nyt itsemme, sielumme ja ruumiimme. Johdata meitä ja ole yhä meidän Isämme, Herran Jeesuksen Kristuksen tähden.

2.

Riitos, rakas taiwaallinen Isä, kaikesta siitä hyvästä, jota meille tänään taas olet tehnyt. Anna kaike sen sanan, jota olemme lufeneet ja kuulleet, waiikuttaa sydämesämme hyvänä siemenenä satafertaisen hedelmän. Anna Henkefi työn yhä jatkua meisä päiwä päiwältä, että tulisimme, emme pahemmiksi, waan paremmiksi. Kun nyt eroamme taas koulusta itsekukin kotihimme, niin siunaa meitä kaiffia, meidän vanhempiamme ja opettajiamme. Palkitse heille, oi Jumala, heidän rakkautensa ja kärsiwällisyytensä meitä kohtaan ja johdata meitä kaiffia taiwaan waltakuntaan, Jeesuksen Kristuksen meidän Herramme kautta.

3.

Armollinen Jumala, rakas taiwaallinen Isä. Suuri on hywytessi ja mittaamaton rakkautessi meitä kohtaan. Todistuksen siitä olet taas tänä päiwänä antanut meille. Sinä olet tahtonut muistuttaa meitä, että olet meidän oikea Isämme ja että me olemme Sinun lapsiasi. Olet tahtonut kaswattaa ja neuwoa tämän pyhäkoulun kautta. Riitos olkoon Sinulle, Isä, kaikesta tästä. Mutta woi, me emme hetkeäkään pysy oikealla tiellä, ellet Sinä taluta ja auta meitä. Warjele siis, oi uskollinen Jumala, meitä niin, ettemme koskaan luopuisi Sinusta ja wie meidät wiimein tämän maailman koetus-koulusta sinne autuaaseen, oikeaan kotiin tykönäsi taiwaisfa.

4.

Awara on armosi ja ijäti ylistettävä uskollisuutesi, oi Herra. Rasteesfa pesti sinä puhtaisi meidät ja aloit pyhityksen armotyön sieluisamme. Isän ja äidin olet myös antanut meille, tätä työtäsi edistämään kaswatuksen ja opetuksen kautta. Heidän apunansa on tämä pyhäkoulummekin. Riitos kaikesta tästä Sinulle, pyhä Jumala. Mutta me, me raukat emme woi wakawasti liitosasi pysyä. Me teemme syntiä joka päiwä. Waan olethan meidän Isämme. Tiedäthän onnettomuutemme. Oi Isä, anna anteeksi kaiffi: huiikentelewaijuus, ke-wytnielisyys, pahuus ja monet muut syntimme. Pese meidät puhtaisi joka päiwä Poikasi, Herran Jeesuksen werellä ja opeta käymään pyhityksen tietä. Anna tämänkin pyhäkoulun siihen apuna olla.

Siunaa nyt meitä, meidän vanhempiamme ja opettajiamme. Siunaa pyhäkoulu ja kaiffi koulut koko isänmaassamme. Kaswata

meitä kaikkia nuoria kelvollisiksi kansalaisiksi tähän maailmaan ja perillisiksi ijankaikkiseen elämään.

7.

Bartioitse meitä Herra, rakas taiwaallinen Isä, ja warjele meitä kavalalta kiusaajalta, joka aina käy ympäri, etkien kenen hän saisi niellä. Anna meille armoa, että me wafaalla uskolla miehuullisesti häntä wastustamme ja tulewana yönä sinun pyhässä warjeluksesjasi turvallisesti lepäämme, Sinun rakkaan Poikasi, Jeesuksen Kristuksen, meidän Herramme kautta.

VI.

Harjoituskokous.

„Ei ole kukaan seppä syntymisensä.“ Jokaiseen työhön tarvi-
taan opetusta ja harjoitusta. Muuten ei voi työnsään menestyä. Pyhäkoulukirjallisuuden kautta saa pyhäkouluopettaja tietää, miten pitäisi pyhäkoulua pitää. Se ei kuitenkaan vielä ole tylliksi. Tarwitaan harjoitusta, ennenkuin näitten tietojen mukaan woi oikein toimia. Sentähden on pyhäkouluopettajankin saatava harjaantua työhönsä, nähdä ja kuulla miten muut samassa työnsä menettele-
wät. Surullista on, jos pyhäkouluopettaja on omaan työhönsä niin tyytyväinen, ettei enää tunne tarwitsewansa opastusta siihen.

On kuitenkin ilolla todennettawa, että pyhäkouluopettajamme owat yhä innokkaammin ottaneet käyntäntöön n. k. harjoituskoulu-
set, joissa tahtowat käytännöllisesti perehtyä pyhäkoulun pitämiseen. Yhteisestä sopimuksesta kokoontuwat paikkakunnan pyhäkouluopetta-
jat joko aina samaan huoneustoon tai edellisellä ferralla määrät-
tyyn paikkaan. Willasliikkeisimmillä ja taajaan aputuilla seuduilla
kokoontuwat he josta wiikko, muualla taas harwemmin mutta ainakin
ferran kuusja. Sawallisesti on seurakunnan pappi näitten kokous-
ten johtajana, mutta woidaan pyytää joku muukin pyhäkoulutyöhön
perehtynyt henkilö johtajaksi.

Miten tällainen harjoituskokous olisi pidettävä?

Erilaiset paikalliset olot ja opettajawoimat waikuttawat näitten

kokousten järjestämiseen siinä määräsä että kaikkialla ehdottomasti sopivaa menettelytapaa emme voi ehdottaa. Tyhdymme sentähden antamaan vain seuraavat ohjeet.

Joka harjoituskokouksessa on välttämättä olewa näyteopetus-tunti samaan tapaan kuin opetustunti on paikkakunnan pyhäkouluisa. Harjoituskokoukseen olisi sentähden kutsuttawa joku määrä esim. 20 oppilasta, joille sitä warten walittu näyteopetuksen antaja pitäisi pyhäkoulutunnin täydellisenä. Tällöin käytettävä teksti olisi jo ennen määrättävä. Tämä päättyisi myös samaan tapaan kuin tawallisesti pyhäkoulussa ja lapset laskeuttaisiin kotiin. Kun lapset owat poistuneet, keskustelewat opettajat tekstin sisällöstä, opetustavoista, kurinpidosta y. m., josta olisi opettajalle hyötyä toiminnassaan. Tällaisen keskustelun tulee wilpittömästi tarkoittaa yhteistä parasta ja käydä täysin welsellisen rakkauden hengessä. Ei kukaan opettaja ole niin huono, ettei woisi toisen toimintaa arwostella, eikä kukaan niin hywä, ettei siinä olisi sijaa arwostelulle.

Jos lapsia ei voitaisi saada harjoituskokoukseen, niin woisiwat opettajat itse olla oppilaina ja walittu opettaja näyteopetuksen antajana. Tällöin ei kuitenkaan opetus woi tulla sellaiseksi, kuin lapsia opetettaisja on tarwis, mutta harjoitusta opettamaan olisi tässäkin. Tämänkin jälkeen voitaisiin keskustella kuten yllä on sanottu.

Misä opettajat kokoontuwat joka wiikko, siellä voidaan muodostaa useimmat näistä kokouksista n. s. tekstinselityskokouksiksi, joissa yksi kerraksi walittu opettaja alustawasti selittää tekstin niin kuin se on lapsille selitettävä, ehdottaa muistowärsyn ja jos mahdollista sopiwat laulut. Tämän jälkeen lausuwat ne opettajat, joitten mielestä olisi tekstisä vielä kohtia, joita olisi lapsille te-roitettava, tai selitettävä toisella tapaa kuin alustaja oli tehnyt. Keskustelun loputtua woi johtaja lyhyesti vielä huomauttaa niistä kohdista, joista on pidetty tarpeellisena lapsille puhua.

Jos kohta harjoituskokouksessa onkin opetuksen pito tärkein, voidaan kuitenkin ja usein tuleekin yhdistää siihen muutakin, joka edistää pyhäkoulutoimintaa. Sellaisena mainittakoon: raamatullisen kuwan näyttäjä ja miten sen mukaan on pienille lapsille kerrottawa, laulunopettaja, joka näyttää miten laulunwärsyjä on opetettava lapsille, jotta ne muistaisiwat ja miten saada heidät laulamaan oikein. (Kts. tämän kirjan viimeistä lukuja „Laulunopetus pyhäkoulussa“, siw. 29.) Samoin voitaisi walita joku alustamaan keskusteluaineen esim. miten olisi paikkakunnalla edistettävä harrastusta pyhäkouluihin y. m., joista yhdesä neuwoteltaisiin.

Menestyksellä on myös käytetty seuraawaa tapaa opettajien

harjoittamiseksi kysymyksiä tekemään. Johtaja määrää aivan lyhyen tekstin, yhden tai kaksi wärsyä, ja opettajat muodostawat siitä kirjallisesti kysymyksiä. Täten harjaantuwat opettajat lyhyitten ja selwien kysymysten tekoon, sillä tässä on johtajalla sopiwa tilaisuus neuwoa ja opastaa kysymyksiä tekemään.

Uina on myös muistettava, että harjoituskokousten tulee olla hetkiä, jolloin pyhäkouluopettajat yhdessä nöyrytywät Herransa ja Mestarinsa eteen tunnustamaan puutteensa ja huonoutensa, mutta myös anomaan woimaa ja siunausta tähän kalliiseen tehtäväänsä, että kufin lähtisi näistä kokouksista wirtistyneenä ja wahwistuneena jatkamaan työtänsä. Sentähden päätettääköön kokous Jumalan jannalla, rukouksella ja laululla.

VII.

Pyhäkoulutekstit.

Pyhäkoulu tahtoo johdattaa oppilaansa raamatun tuntemiseen. Sentähden koetetaankin saada raamattu pyhäkoulussa niin monipuolisesti käyntäntöön kuin suinkin mahdollista. Meillä on tähän asti yleensä pyhäkouluisissa tyhdytty käyttämään samoja tekstejä, joita kirkossa käytetään huolimatta siitä, että nämä tekstit owat walitut seurakunnan täysikäisille jäsenille. Nyt on kuitenkin Pyhäkouluyhdistys toimittanut pyhäkouluja warten erikoiset tekstisarjat, jotka owat walitut filmällä pitäen kirkkokuotemme eri aikoja, lasten opettamisen erikoisia vaatimuksia ja sitäkin, että näitten tekstien kautta oppilaat perehtyisiwät koko Raamattuun. Kun Pyhäkouluyhdistyksen toimesta on näille teksteille julaistu selityksetkin, niin toiwotaan, että ne lapsille paremmin soweltuina tulisiwat yhä yleisempään käyntäntöön.

Nämät tekstit, joita on neljä vuosikertaa, owat seuraawat:

1. U d w e n t t i s u n n u n t a i n a.

	muistow.		muistow.
1 wf. Matt. 3: 1—12,	Mal. 3: 1.	3 wf. Luuf. 1: 5—23,	Mal. 3: 1.
2 „ Jef. 42: 1—7,	Matt. 11: 29.	4 „ Jef. 40: 1—11,	Luuf. 1: 76.

2. U d w e n t t i s u n n u n t a i n a.

	muistow.		muistow.
1 wf. Luuf. 12: 35—40,	Jlm. 3: 11.	3 wf. Luuf. 1: 26—38,	Matt. 1: 23.
2 „ Jef. 60: 1—5,	Jlm. 21: 23.	4 „ Luuf. 17: 20—25,	Joh. 3: 3.

3. Adwenttisunnuntaina.

	muistow.		muistow.
1 wf. Jes. 9: 1—6,	Luuſ. 1: 33.	3 wf. Luuf. 1: 46—55,	1 Piet. 5: 5 b.
2 „ Jer. 31: 31—34,	Ps. 40: 9.	4 „ Matt. 11: 16—19,	Luuſ. 16: 16.

4. Adwenttisunnuntaina.

	muistow.		muistow.
1 wf. Joh. 1: 19—28,	Joh. 1: 34.	3 wf. Luuf. 1: 67—79,	Mat. 4: 2 a.
2 „ Mark. 1: 1—8,	Ap. T. 2: 38.	4 „ Jes. 11: 1—10,	Jes. 60: 1.

Joulupäivänä.

	muistow.		muistow.
1 wf. Luuf. 2: 1—20,	Joh. 8: 12.	3 wf. Matt. 1: 18—25,	Mat. 3: 17 b.
2 „ Miika 5: 1,	Matt. 2: 6.	4 „ Joh. 1: 1—5 ja 14,	Gal. 4: 4.

Joulun jälk. sunnuntaina.

	muistow.		muistow.
1 wf. Ps. 103: 1—13,	Es. 5: 20.	3 wf. Ps. 72: 1—11,	Ps. 72: 19.
2 „ Matt. 2: 19—23,	Ps. 118: 6.	4 „ Ps. 121: 1—8,	Ps. 128: 1.

Uuden vuodenpäivänä.

	muistow.		muistow.
1 wf. Jes. 55: 1—9,	Jes. 55: 6.	3 wf. Luuf. 2: 21,	Sepr. 13: 8.
2 „ Ps. 23: 1—6,	Joh. 10: 11.	4 „ Luuf. 13: 6—9,	2 Piet. 3: 9.

Uuden vuodenpäivän jälk. sunnuntaina.

	muistow.		muistow.
1 wf. Matt. 3: 13—17,	Joh. 1: 29.	3 wf. Luuf. 3: 21—23,	Gal. 3: 27.
2 „ Matt. 3: 11—12,	Ps. 1: 4—5.	4 „ Joh. 1: 29—34,	1 Piet. 1: 18, 19.

Loppiaifena.

	muistow.		muistow.
1 wf. Matt. 2: 1—12,	Ap. T. 10: 34, 35.	3 wf. Joh. 7: 14—18,	Joh. 8: 28.
2 „ Matt. 12: 15—21,	Matt. 3: 17.	4 „ Joh. 8: 12,	Joh. 9: 39.

1 Sunn. Loppiaifesta.

	muistow.		muistow.
1 wf. Matt. 12: 46—50,	Joh. 14: 15.	3 wf. Luuf. 2: 25—35,	Jes. 60: 3.
2 „ Matt. 1: 14—20,	Joh. 15: 16 a.	4 „ Joh. 1: 35—50,	Joh. 6: 68, 69.

2 Sunn. Loppiaifesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 8: 5—13, Joh. 11: 4.	3 wf.	Luuf. 2: 41—52, Joh. 4: 34.
2 „	Marf. 1. 21—34, Marf. 7: 37.	4 „	Joh. 2: 1—11, Filip. 4: 19.

3 Sunn. Loppiaifesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 8: 23—27, Ps. 50: 15.	3 wf.	Luuf. 5: 1—11, Marf. 1: 17.
2 „	Marf. 2: 1—12, Ps. 32: 1.	4 „	Joh. 2: 13—22, Ps. 93: 5.

4 Sunn. Loppiaifesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 13: 24—30;	3 wf.	Luuf. 7: 11—16, Marf. 5: 25.
	36—43, Joh. 15: 4.	4 „	Joh. 4: 5—14, Jef. 55: 1.
2 „	Marf. 2: 13—17, Matt. 5: 3.		

5 Sunn. Loppiaifesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 20: 1—16, Ps. 84: 11.	3 wf.	Luuf. 8: 4—15, Joh. 8:31 b.
2 „	Marf. 4: 1—20, Luuf. 11:28	4 „	Joh. 4: 46—54, Joh. 20: 29.

Septuagesima.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 11:25—30, Jef. 54: 10.	3 wf.	Luuf. 14:16—24, Matt. 11:28.
2 „	Marf. 5: 22—24,	4 „	Joh. 5: 5—16, Matt. 8:17 b.
	35—43, Ps. 50: 15.		

Sexagesima.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 9:35—38, Matt.9:37,38.	3 wf.	Luuf. 16:19—31, Gal. 6: 7.
2 „	Matt. 6:14—29, Matt. 24: 13.	4 „	Joh. 6: 4—15, Ps. 145: 16.

Lasiaisjunnuntaina.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Jef. 53:1—7, 1 Piet. 2:24.	3 wf.	Luuf. 17:11—19, Ps. 103: 2.
2 „	Filip. 2: 5—11, 2 Kor. 8: 9.	4 „	Joh. 8:31—40, 2 Kor. 3:17

1 Sunn. Paastosta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 4: 1—11, Sepr. 2:18.	3 wf.	Luuf. 18:35—43, Joh. 8: 12.
2 „	Marf. 9: 2—8, 1 Joh. 3:2.	4 „	Joh. 9: 1—11, Ps. 36: 10.

2 Sunn. Paastosta.

muistow.		muistow.	
1 wf. Matt. 15: 21—28, Joh. 1: 12.	3 wf. Luuf. 19: 1—10, Ap. T. 16: 31.		
2 „ Mark. 10: 32—34, 1 Piet. 3: 18a	4 „ Joh. 10: 11—18, Joh. 10: 27.		

3 Sunn. Paastosta.

muistow.		muistow.	
1 wf. Matt. 18: 23—35, Matt. 6: 12.	3 wf. Luuf. 19: 41—48, Hepr. 3: 7 b)		
2 „ Mark. 12: 1—12, 1 Piet. 2: 6.	4 „ Joh. 11: 32—44, Joh. 11: 25.		8 a).

Puolipaastofunnuntaina.

muistow.		muistow.	
1 wf. Matt. 26: 36—46, Hepr. 4: 15.	3 wf. Joh. 22: 7—20, Joh. 6: 48.		
2 „ Mark. 14: 3—9, Joh. 12: 26 c)	4 „ Joh. 12: 1—11, Mark. 14: 7.		

5 Sunn. Paastosta.

muistow.		muistow.	
1 wf. Matt. 26: 47—56, Joh. 1: 11.	3 wf. Luuf. 22: 47—54a), Tit. 2: 14.		
2 „ Mark. 14: 66—72, Room. 12: 16.	4 „ Joh. 13: 1—15, Matt. 23: 11.		

Palmufunnuntaina.

muistow.		muistow.	
1 wf. Matt. 27: 27—37, Pf. 22: 2.	3 wf. Luuf. 23: 1—12, Jef. 53: 7 b)		
2 „ Mark. 15: 6—15, Mark. 15: 28.	4 „ Joh. 18: 33—40, Filip. 2: 10.		

Pitkäperjantaina.

muistow.		muistow.	
1 wf. Matt. 27: 38—50, 1 Joh. 3: 16.	3 wf. Luuf. 23: 32—46, Room. 5: 8.		
2 „ Mark. 15: 33—41, Joh. 3: 16.	4 „ Joh. 19: 23—30, Hepr. 5: 9.		

Pääsiäispäivänä.

muistow.		muistow.	
1 wf. Matt. 28: 1—8, Room. 10: 9.	3 wf. Luuf. 24: 1—12, 1 Kor. 15: 20.		
2 „ Mark. 16: 1—8, Room. 4: 25.	4 „ Joh. 20: 1—10, 1 Kor. 6: 14.		

1 Sunn. Pääsiäifestä.

muistow.		muistow.	
1 wf. Matt. 5: 1—12, 2 Kor. 6: 10.	3 wf. Luuf. 24: 13—32, Matt. 18: 20.		
2 „ Mark. 16: 9—14, Joh. 14: 19 c)	4 „ Joh. 20: 19—29, Filip. 4: 7.		

2 Sunn. Pääsiäisestää.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 5:43—48, Sananl. 10:12.	3 wf.	Luuf. 10: 25—37, Matt. 7:12.
2 „	Marf. 10:13—16, Pf. 34: 12.	4 „	Joh. 21: 14—19, Matt. 18:14.

3 Sunn. Pääsiäisestää.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 6: 5—13, Pf. 145: 18.	3 wf.	Luuf. 11: 5—13, Joh. 16: 24.
2 „	Marf. 10:17—22, Marf. 10:24b	4 „	Joh. 14: 23—27, Room. 8:16.

4 Sunn. Pääsiäisestää.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 6: 26—34, Filip. 4: 6.	3 wf.	Luuf. 15:11—24, 2 Kor. 7: 10.
2 „	Marf. 4: 26—32, Luuf. 12: 2.	4 „	Joh. 15: 1—8, Filip. 1: 11.

5 Sunn. Pääsiäisestää.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 7: 21—27, Jaaf. 1: 22.	3 wf.	Ap. T. 9: 1—18, 1 Tim. 1:15.
2 „	Marf. 10: 46—52, Matt. 9: 29.	4 „	Joh. 17: 20—23, Hepr. 7: 25.

Helatuorstaina.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Ap. T. 1: 7—11, Joh. 14: 3.	3 wf.	Luuf. 24:50—53, Joh. 15: 26.
2 „	Marf. 16:15—20, Kolosf. 3: 1.	4 „	Joh. 17: 24—26, 1 Joh. 3: 2.

6 Sunn. Pääsiäisestää.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 7: 1—5, Matt. 7:1 ja 2	3 wf.	Ap. T. 10:30—44, 1 Tim. 2: 4.
2 „	Ap. T. 1: 12—26, 1 Joh. 1: 3.	4 „	Joh. 14: 1—6, 1 Joh. 3: 1.

Helluntaina.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Ap. T. 2: 1—13, Joh. 14: 26.	3 wf.	Ap. T. 11:19—26, Matt. 28:19
2 „	„ „ 2: 36—41, Gal. 5: 22.	4 „	Joh. 15: 10—17, 1 Joh. 4:21.

Kolminaisuudenpäiwänä.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Matt. 28:16—20, Jef. 2: 3.	3 wf.	Ap. T. 14: 8—20, Jef. 42: 8.
2 „	Ap. T. 4: 5—12, Matt. 5:11,12	4 „	„ „ 20:25—38, Pf. 121: 8.

1 Gunn. Kolminaisuudesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Ap. T. 3:1—11, Ap. T. 4: 12.	3 wf.	Ap. T. 16:22—34, Joh. 6: 37.
2 "	" " " 5:12—21, Room. 8:31.	4 "	" " " 26:19—32, 1 Piet. 3:15.

2 Gunn. Kolminaisuudesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Ap. T. 4: 18—31, Luuk. 24:49	3 wf.	Ap. T. 17: 1—12, Joh. 5: 39.
2 "	" " " 8: 1—8, Pf. 26: 6.	4 "	" " " 27:20—26, Jef. 43: 2.

3 Gunn. Kolminaisuudesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Ap. T. 6: 1—8, Joh. 3: 15.	3 wf.	1 Moos. 15:1—6, Room. 3:24.
2 "	" " " 12: 5—17, Pf. 91: 11.	4 "	Ap. T. 28:23—31, Room. 1:16.

4 Gunn. Kolminaisuudesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Ap. T. 7:54—60, Room. 8:37.	3 wf.	1 Moos. 24:34—48, Luuk. 16:10 a
2 "	1 Piet. 1:14—19, Matt. 5: 48.	4 "	Filip. 1: 1—14, Filip. 1: 2.

5 Gunn. Kolminaisuudesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Ap. T. 8:26—39, Matt. 7: 7.	3 wf.	Room. 12:9—16, Joh. 15: 8.
2 "	1 Piet. 5:5—11, 1 Tesf. 5: 8.	4 "	Filip. 3: 17—21, Filip. 3:14.

6 Gunn. Kolminaisuudesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Ap. T. 9:36—42, Mark. 16:20.	3 wf.	1 Kor. 3:16—23, 1 Kor. 6: 20.
2 "	Pf. 139: 1—12, Pf. 139, 23, 24	4 "	Filip. 4: 4—9, Jef. 48: 18.

7 Gunn. Kolminaisuudesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Jaaf. 2: 1—9, Room. 12:10.	3 wf.	1 Kor. 13: 1—7, 1 Kor. 13:13.
2 "	Sananl. 6:6—11, 2 Tesf. 3:10.	4 "	Filemon 7—21, Gal. 3: 28.

8 Gunn. Kolminaisuudesta.

	muistow.		muistow.
1 wf.	Jaaf. 3: 20—1, 1 Piet. 3:10.	3 wf.	2 Kor. 1: 3—11, 2 Kor. 5: 1.
2 "	Jef. 36: 25—28, Room. 8: 6.	4 "	Efef. 6: 1—9, 1 Piet. 2:13 a)

9 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.
1 wf. Ps. 1: 1—6,	Sananl. 3: 6.	3 wf. 2 Kor. 9:6—11, Ap.T. 20:35b)
2 „ 2 Moos. 2:1—10,	Jes. 43: 1,6.	4 „ Efes. 6: 13—18, 1 Tim. 6: 12.

10 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.
1 wf. Ps. 27: 7—14,	Ps. 27: 14.	3 wf. Tit. 2: 11—15, 1 Piet. 2: 9.
2 „ 2 Moos. 3:1—10,	Hepr. 11:25.	4 „ 2 Tim. 3:13—17, Luuf. 11: 28.

11 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.
1 wf. Ps. 42: 1—6,	Ps. 42: 2.	3 wf. Jes. 5: 11—16, Luuf. 21:34.
2 „ 2 Moos. 12:1—14,	1 Kor. 5:7 b)	4 „ 2 Tim. 4:7—18, 3Im. 2: 10 b)

12 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.
1 wf. Ps. 84: 1—13,	Ps. 84: 11.	3 wf. Tuom.k. 7:9-21, 1 Sam. 14: 6 c)
2 „ 2 Moos. 14:15—27,	Ps. 93: 4.	4 „ 1 Kun. 17:1—16, Ps. 27: 5.

13 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.
1 wf. Ps. 90: 1—10,	Ps. 90: 14.	3 wf. 1 Sam. 3:1—12, San.l. 23:26.
2 „ 2 Moos. 19:3—6,	2 Kor. 6:17,	4 „ 1 Kun. 18:30—39, Ps. 121: 4.
	18.	

14 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.
1 wf. 1 Moos. 1:26—2:3,	Ps. 104: 2.	3 wf. 1 Sam. 7:5—13, Jaaf. 5:16 b)
2 „ 2 Moos. 20:1—6,	1 Kor. 10:14.	4 „ 2 Kun. 2: 6—14, 2 Tim. 4:18a

15 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.
1 wf. 1 Moos. 3: 1—7,	Room. 3:23.	3 wf. 1 Sam. 10:17—27, 1 Piet. 2:17
2 „ Ps. 105: 37—45,	Ps. 91: 1.	4 „ 2 Kun. 5:1—14, Jerem. 17:14.

16 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.
1 wf. 1 Moos. 4:3—13,	1 Joh. 3:15.	3 wf. 1 Sam. 15:12-23, 1 Sam. 13:14
2 „ 2 Moos. 32:1—14,	1 Kor. 10: 7.	4 „ Jes. 6: 1—8, Matt. 5: 8.

17 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.	
1 wf.	1 Moosf. 12:1—8, Ap.T. 2: 39.	3 wf.	1 Sam. 16:4—13, Mt. 13:22b
2 "	2 Moosf. 20: 7, San.I. 18: 10,	4 "	Jef. 38: 1—6, Jef. 38: 20.

18 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.	
1 wf.	1 Moosf. 12:1—8, Ap.T. 2:39.	3 wf.	1 Sam. 17:41—51, Ps. 121: 2.
2 "	2 Moosf. 20:8—11, Joh. 1: 27.	4 "	Jerem. 52:1—11, Jef. 7: 9 b

19 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.	
1 wf.	1 Moosf. 22:1—14, Gal. 3: 6.	3 wf.	1 Sam. 18:1—12, Room. 12:21
2 "	2 " " 23:14—17, Ps. 100: 4.	4 "	Daniel 1: 8—19, Mark. 8: 36.

20 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.	
1 wf.	1 Moosf. 28:10—19, Ps. 4: 9.	3 wf.	Ps. 51: 8—14, Ps. 119: 9.
2 "	5 Moosf. 5: 16, Ef. 6: 1.	4 "	Daniel 2:31—44, Matt. 6:13 b

21 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.	
1 wf.	1 Moosf. 37:23—36, Ps. 34:20.	3 wf.	2 Sam. 7:8—16, Room. 11:29.
2 "	Jof. 1: 1—11, Jerem. 17:7.	4 "	Daniel 6:7—26, Ps. 34: 8.

22 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.	
1 wf.	1 Moosf. 41:38—49, 1 Sam. 2:7.	3 wf.	1 Kun. 3:5—14, Matt. 6: 33.
2 "	Jof. 24:14—18, Jlm. 2: 16 b)	4 "	Esra 1: 1—7, Ps. 126: 3.

23 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.	
1 wf.	1 Moosf. 45:1—9, 1 Moosf. 50:20	3 wf.	1 Kun. 8:22—30, Ps. 27: 4.
2 "	Hepr. 10:19—25, 1 Joh. 1: 7.	4 "	Nehem. 4:7—20, Room. 8:31.

24 Sunn. Kolminaisuudesta.

muistow.		muistow.	
1 wf.	1 Moosf. 45:25—28, Ps. 46:8.	3 wf.	Mika 4: 1—5, Matt. 6: 13 b)
2 "	Luom. 2:18—23, Ps. 44: 25,27.	4 "	Ps. 85: —, Ps. 145: 18.

Suomiosunnuntaina.

1 wf. Matt. 25:31—46,	2 Kor. 5:10.	3 wf. Joh. 5:22—29, 1 Kor. 15:52,53.	muistow.	muistow.
2 „ Matt. 25:1—13,	3lm. 19: 7.	4 „ Daniel. 12:1—3, 1 Piet. 1: 3.		

Mikkelinpäivänä.

1 wf. Matt. 18:1—11,	Matt. 18: 7.	3 wf. Pf. 91: 9—12,	Pf. 34: 8.	muistow.
2 „ Marf. 9:33—40,	Matt. 18: 5.	4 „ Pf. 103: 19—22,	Kolosj. 1:16.	

Pyhäinmiestenpäivänä.

1 wf. 3lm. 7: 9,	3lm. 21: 4.	3 wf. Matt. 5:13—16, Room. 12:17.	muistow.	muistow.
2 „ „ 5: 9—14,	„ 21: 7.	4 „ 3lm. 7: 13—17, 3lm. 21: 3.		

VIII.

Pyhäkoulukirjasto.

Jokainen tekijä tarvitsee työhönsä erikoistietoja voidakseen tehdä työnsä hyvin. Pyhäkoulutyönsä ovat erikoistiedot wälttämättömät, jos toiwomme woivamme sitä kunnolla tehdä. Samoin kuin taitawa työmies woi huonollakin työaseella saada sentään jotakin tehdyksi, woi Jumalakin käyttää heikkoakin asetta työhönsä, mutta huolimaton ja laiskaa, joka ei wälitä pyhittää ja kaswattaa kykyjensä, ei Jumala woi työnsään pitää. Jokaisen on koetettava kartuttaa ne kykynsä, leiwiskänsä, mitkä on Jumalalta saanut, niin että woiji niillä runsaan päwätyn tehdä.

Pyhäkouluopettajan kehittämistä warten on jo olemassa kirjallisuutta, jonka kautta kufin woi perehtyä työhönsä ja kehittää kykyjensä. Mutta myönnettävä on, että monet pyhäkouluopettajat eiwät omilla waroillaan woi hankkia itselleen tarpeellisia kirjoja. Tätä warten olisi seurakuntien hankittawa erityiset pyhäkoulukirjastot. Ei ole liiallinen pyyntö, että seurakunta pyhäkouluopettajilleen, jotka wapaasta rakkaudesta uhraawat aikaansa ja woimiansa tähän tärkeään seurakuntatyöhön, hankkijawat joka opettajalle Pyhä-

koululehden sekä mahdollisimman runsaan kirjaston, mistä opettajat saivat neuvoa ja apua useinkin vaikeaan työhönsä. Odotamme, että Suomen seurakunnat tämän tekewät, misj pyhäkouluoopettajat sitä pyytävät.

Tässä toiwossa julkaisemme luettelon tätä alaa koskewasta kirjallisuudesta:

I. Pyhäkouluoopettajan opetuswälineitä.

Pyhäkouluyhdistyksen toimittamien tekstien jeltityksiä.

Selitys Pyhäkoulutekstien käsittelyä warten, 1 wrta nid. 75 p. sid. 1: 25
 " " " " II, III, IV, wrta nid 75 p. wuo-
 fiferta sid. 1: 25 wuofiferta.

Selityksiä kirkollisiin ewankeliumiteksteihin:

M. E. Opas sunnuntai kouluopettajille, wuofif. I—III, sid. 2: 25 wuofif.
 Pyhäkoulu, toimittanut A. B. Wallin ja A. Wallenius, II wuofif. sid 2: 80.
 R. S. Ohjau opas pyhäkouluopettajille, III wuofif. nid. 1: 50, sid. 1: 75.
 Flyborg, G. Lasten postilla, I wuofif. sid. 2: 50.
 Suomen papiston toimittama Lasten Postilla, II ja III wuofiferta, sid.
 2: 50 wuofif.

Selityksiä Raamatun historiaan:

Jngman, Lauri, Johdatus Raamatun historian opettamiseen I Uusi Testa-
 mentti, nid. 1: 25, sid. 1: 60.
 Jngman, Lauri, Opas Raamatun historian opettamiseen II wanha Testa-
 mentti, nid. 2: 25.

Muita opastuskirjoja.

Blomqvist, A. Opetusopas pyhäkouluille, sid. 75 p.
 Jngman, L., Mitä nykyaita waatii pyhäkouluopettajalta 10 p.
 Ripeläinen, E., Suomen Pyhäkoulu, nid. 75 p.
 Hernberg, R., Kertomuksia kristillisen elämän alasta, nid. 1: 25, sid. 1: 60.
 L. S. Sata kertomusta pyhäkouluu warten, sid. 2 m.
 Pyhäkoululehti, wuofif. 1891—1903; 1905—1913, nid. 50 p. wuofif.
 Rohde, Pyhäkoulusta, sid. 85 p.
 Wallenius, A. Robert Raikes, 15 p.
 Simson, Mestarin palveluksessa, 25 p.
 Aereboe, S. S. Sinä ja lapsesi, 30 p.
 Pyhäkoulun käsikirja, sid. 30 p.
 Leidan lapsenne (taulu) 5 p.
 Pyhäkoulu-Lauluja (tekstipainos) 25 p.
 " " (yftäääninen nuottipainos) sid. 1: —
 Sengellisiä Lauluja ja Wirsiä (neliäääninen nuottipainos) sid. 8: —
 Pyhäkoululuuettelo (wihto) 15 p.
 Pyhäkoululuuettelo (lehti) 5 p.

Savannollisia opetusvälineitä.

Nelsonin erittäin hienot, kolmiwäriset raamatulliset kuvat. Sarjaan kuuluu 48 kuvaa 49×82 cm suuruiset ja 4 eri puitteeseen kiinnitetty, niin että niitä voi sopivasti seinälle tai karttajalkaan ripustaa. Hinta 60 mk. pahville pantuina 80 mk. 24 kuvaa puitteisja 30 mk, pahville pantuina 40 mk.

Schnorr von Carolsfeld, 24 kuvaa hienosti värityttynä 2:sa puisesja puitteessa, Hinta 20 mk.

Schnorr von Carolsfeld, 40 kuvaa ilman väritystä, 32—42 cm suuruiset (24 kuvaa vanhasta, 16 kuvaa uudesta testamentista) ohueeseen paperiin painettuina 3 mk., puisesja puitteessa 3 m 50 p. ja pahville pantuina 8 mk.

Ranke, J. E. Lapsen ensim. opetus Jumalan sanasja (selityskirja raamatullisiin kuviin) nid. 75 p. sid. 1 mk.

II. Lasten kirjallisuutta.

Lasten Pyhäkoululehti, wanhjoja vuosikertoja nid. à 30 p. vuosikerta.

Lasten kwät, nid. 30 p.

Lasten Joulu, nid. 30 p.

Lasten Pyhäkoululehden Kwätnumero 5 p.

Lasten Pyhäkoululehden Joulunumero 5 p.

Mohr, D. E. Vyhjytä puheita pyhäkoululapsille nid 40 p.

Frosterus-Segerstråle, Hanna Tuwan Ystävä I—II nid 1: 50 sid 2:—.

Lasten Pyhäkoulukirjasto os. I—III 45 p.

L. S. Elämästä, osat I—IV 40 p.; 10 p. wihko.

Kertomuskirjoja lapsille osat I—VI 30 p.; 5 p. wihko.

Kirjawia lehtiä, sarja I—III, 30 p.; 10 p. sarja.

Pyhäkouluyhdistyksen kautta voidaan tilata muidenkin kustantajien kirjoja. Yhdistys välittää pyhäkoulukirjastojen hankkimista, kirjojen sitomista lujiiin kansiin y. m.

IX.

Laulunopetus pyhäkoulussa.

Laululla on tärkeä tehtävä pyhäkoulussa. Lapset rakastawat laulua. Se innostaa heidän mieltänsä. Se hiljentää heidän lewottomat ajatuksensa. Se wirittää heidän sydämensä hartauteen, walmistaen sitä vastaanottamaan Jumalan sanan opetusta. Moni pyhäkoulussa oppitu pieni hengellinen laulu on painunut lapsen mieleen koko elämän ajaksi ja ollut sunaufkeksi kiusausten, koetuksen ja murheen hetkenä.

Pyhäkouluopettajan on kiinnitettävä tarpeeksi paljon huomiota lauluun muun opetuksen ohella. On toiwottawaa, että opettaja itse

on hyvä laulaja ja että hän on sen verran saanut ohjausta laulusa, että osaa walita sopiwiä lauluja oppilailleen sekä ohjata oppilaansa niitä oikein laulamaan. Jos taas warsinainen pyhäkouluopettaja itse ei ole laulaja, eikä tykene laulua opettamaan, niin on hänen hankittawa apulaiskseen erityinen siihen pystyvä henkilö.

Pyhäkoulussa lauletaan tietysti wirsiä ja hengellisiä lauluja sitäwarten toimitetuista Pyhäkoulun laulukirjoista. Laulunopetus on kiinnitettävä muun opetuksen yhteyteen siten, että koetetaan kullinkin walita esiteltäwiksi käsillä olewien raamatullisten tekstien yhteyteen sopiwiä lauluja ja wirsiä. Suomioonottaen kirko-wuoden eri ajat käytetään esim. joulum aikana jouluwirsiä ja joululauluja, pääsiäisjuhlan yhteyteen kuuluwana kirko-wuoden aikana lauletaan Kristuksen kärsimystä, kuolemaa ja ylösnousemusta esittäwiä wirsiä ja lauluja j. n. e. On tärkeätä, että laulujakin walitessaan pyhäkouluopettaja noudattaa oikeata ja harkittua periaatetta.

Jokainen pyhäkoulutilaisuus on alettawa ja lopetettawa wirsilaululla. Hengellisiä lauluja taas sopii weisata esim. tekstin käsittelyn lomissa. Sen lisäksi on hyvä, että pyhäkoulussa wäljin järjestetään erityinen laulutunti, jolloin uusia wirsien ja laulujen säwelmiä ja sanoja opitaan, sekä wanhoja ennen opittuja lauletaan.

Kuwetessaan oppilailleen uutta laulua opettamaan täytyy opettajan itsensä olla warma, että hän osaa sen oikein laulaa. Uuden laulun ensi säkeistön (wärsyn) sanat lausuu opettaja itse ensin pariin kertaan selwällä äänellä ja korostamalla oikein lauseet, sanat ja sanojen tawuut, niin että lapset hywin ymmärtävät luetut sanat. Oppilaat seuraawat myös omista laulukirjoistaan näin lausuttuja sanoja. Sen jälkeen saa pari oppilasta wielä lausua saman säkeistön sanat, jolloin opettaja korjaa lausunnossa esiintywät wirheet ja walwoo tarkoin, että lausunto on luonnollinen, selwä ja kaunis. Nyt opettaja kysymyksiä tekemällä selittää lapsille luettujen sanojen ajatuksen ja sisällön, niin että jokainen oppilas ymmärtää sen. Wielä saawat oppilaat yhteen ääneen lausua säkeistön sanat pariin tahi useampaankin kertaan, tarpeen mukaan.

Kun näin on tutustuttu laulettawien sanojen sisältöön, laulaa opettaja yksin säwelmän oppilasten kuullen. Tämäkin woi tapahtua pariin kertaan. Ja sitten saawat oppilaat yhdessä opettajan kanssa koettaa laulaa säkeistön ensimmäisen lauseen tahi lyhyemmän jakson, ei koto säkeistöä kerrallaan. Tämä uusitaan useaan kertaan. Sen jälkeen opitaan laulamaan seuraawa lause ja sen perästä samalla tawalla lause lauseelta koto säkeistö loppium. Ensi kerralla ei opetellakaan enempää kuin yksi säkeistö. Seuraawalla kerralla opetel-

laan toinen ja seuraavat säkeistöt samalla tavalla kuin ensimmäinen. Ensimmäisellä opetettu ensimmäinen säkeistö annetaan oppilaille lähtöksi kotona ulkoa opittavaksi seuraavaksi kerraksi.

Opettajan on alituisesti pidettävä huolta siitä, että oppilaat laulaessaan lausuvat laulujen sanat selvästi ja kauniisti. Kuusilista on kuulla laulua, mistä ei voi erottaa yhtään sanaa, tai missä sanat lauletaan luonnottomasti ja weltosti.

Samoin on opettajan huolehdittava, että lapset laulavat laulunsa oikeassa tahdissa ja reippaalla ryhdillä. On vältettävä toiselta puolen rauhatonta tahdin kiirehtimistä ja toiselta puolen sen unelijasta wenyttelystä.

Kun lapset owat oppineet laulamaan jotun laulun, niin on heidän annettava laulaa se yksin ilman opettajan apua. Opettaja antaa heille waan aiheen alkuaäneen, sekä rientää tufemaan, jos säwel menee harhateille, tai kun laulajat poikkeewat oikeasta tahdistista.

Kunkin lapsen tulee ottaa osaa lauluun selwällä äänellä ja hartauksella. Ei saa sallia oppilasten laulaessaan hujamielisesti ympärilleen wilkuilla, waan huomion tulee olla keskittynä käsillä olewaan tehtävään. Mutta opettaja ei saa sallia lasten laulaa liiaksi huutamalla, johon heillä tavallisesti on suuri taipumus.

Pyhäkouluopettajain on saatava opastusta wirsien ja laulujen tuntemiseen pätevästä henkilöstä. Tämä tapahtuu parhaiten opettajain harjoituskokouksissa. Laulunopetuksella on olewa oma, riittäwä sijansa niissä. Paitti että opettajat siellä oppiwaat uusia wirsia ja lauluja, tuottaa laulaminen harjoituskokouksille wirtistävän ja wiehättävän waihtelun muun henkisen opiskelun lomassa.

Lauluopettajiksi harjoituskokouksiin tulisi saada soittannollisesti kehittynyt mies tai nainen: seurakunnan luffari, kansakouluopettaja, pappi itse, tai hänen rouwanja j. n. e. Mutta hänen tulee olla asiasta innostunut ja käsittää, kuinka ihanteellinen tehtävä on opettaa kansalaisia oikein laulamaan hengellisiä lauluja.

On hyödyllisintä harjoituskokouksissakin opettajille uusia lauluja opettaesja noudattaa samaa menettelyä, jota heidän itsensä on käyttäminen oppilailleen lauluja opettaesjaan, nim. sitä, mikä ylempänä on esitetty. Erittäin suotawaa olisi myöskin, että harjoituskokoushuoneessa olisi käsillä paitti urkuharmonia myös riittäwän ifo, nuottiwiiwoilla warustettu taulu ja liitua, jotta laulun-

opettaja voisi käytännöllisesti ja yhsinfertaisesti selwitellä tärkeimpiä ja yleisimpiä nuottioopin alkeita, mitkäli aiheetta siihen tarjoutuu, esim. eri tahtilajit, nuottien arvot j. n. e.

On erittäin tärkeätä, että pyhäkoulupettajat itse ensin osaavat laulaa laulun oikeassa tahdisja, hywällä ryhdillä, selwästi lausumalla laulujen sanat, sekä wälittäen tottumattomain laulajain tawalista rumaa ja raakaa tapaa: laulaa liian huutamalla.

Wirsikanteleesta ei liene suurtakaan apua itse pyhäkoulutitilaisuudessa. Sen käyttäminen waatii opettajalta, warsinin jos hän on epäwarma soittaja, niin paljon huomiota, ettei hän ennätä riittäwästi seurata oppilaitaan ja heidän lauluun. Sen sijaan woi kanteleesta olla hyötyä opettajan kotosalla yksinään opetellesja uusia säwelmiä.

Kun pappi kiertää pitäjällä pyhäkoulun tarkastusmatkoilla, on hänen annettava lasten näyttää myös laulutaitoaan. Samoin on paikallaan, että pyhäkoululapset lutukinkeritilaisuukfissa koko kinkeriwäen kuullen ennen kinkeritodistusten jakamista ja toimituksen päätymistä saawat laulaa hengellisiä laulujaan. Ne warmasti korottawat harrasta tunnelmaa läsnäolijoisja ja antawat kinkerin pitäjälle uusia ajatuksia lausuesjaan lopputoiwotuksiaan ja kehoitustiaan kinkeriansalle.

„Tulkaa, weisattaamme kiitosta Herralle ja iloittaamme meidän autuutemme turwalle!

Tulkaamme Hänen kaswoinja eteen kiitokfella ja riemuittaamme Hänelle lauluilla!“ Ps. 95: 1—2.

Slukoukut 3.

KANSALLISKIRJASTO-KANSALLISKOKOELMA

120 101 9331

